

MAGYAR LAJKA

+ 3 lei

Taxa postală plătită în n
aprobării Dir. Gen. PTT

ROMANIA

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók Köre
HUNGARIA BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9—11.

Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

VII. — 50. (1764) Oradea, 1938. marc. 4.

Primcolaborator: dr Gyáriás Elemér

Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter a kormány gazdasági munkatervéről nyilatkozott

A munkamódszerek és terményértékesítés megszervezése. — Nagy súlyt helyez a kormány a szövetkezeti munkaközösség kiépítésére

Bucuresti. Saját tud. A földművelésügyi minisztérium újraszervezéséről szóló törvény létesítette a legfőbb mezőgazdasági tanácsot, amely Ionescu Sisesti elnöke alatt most tartotta meg első ülését. A miniszter beszédében kifejtette mezőgazdasági programját. Ez a következőkből tevődik össze:

A földbirtok, a mezőgazdasági technikai berendezkedések, a mezőgazdasági termények értékesítésének, az általános megszervezésnek és a munkamódszereknek a kérdései. A földbirtok tekintetében állandóságot kell biztosítani.

A földreform munkálatai még nincsenek befejezve. 260.000 hektár még ma is felméréstelen. Ehhez azonban szükség van 50.000.000 lei költségre.

Ezután többek között annak szükségességét hangoztatta a miniszter, hogy erős közép-birtokos osztály teremtsék, amely mellett szükség van a mezőgazdasági munkások osztályára. Mindent el kell követni, hogy a földműves többet hozzon ki földjéből, mint amennyit ma kihoz. A buza- és tengeritermést száz száza-

lékkal szaporítani lehetne még. Etekintetben a technikai berendezésektől kell fejlődést várni.

Az állami erdőkitermelések eddig sok esetben nem folytak célirányosan. Növelni kell az erdősített területeket, levágot erdőterületek megvásárlásával, amelyek olosón kerülnek eladásra. Hangsúlyozta a terméketlen földek feljavításának szükségességét, továbbá a mezőgazdasági oktatás általánosítását és annak praktikusabbá tételét.

Mint elsőrendű követelményt, bejelentette a miniszter, hogy egyetértve a belügyminiszterrel, a községi legelőket ismét visszahelyezik a földművelésügyi minisztérium hatáskörébe.

A terményértékesítéssel kapcsolatban kifejtette a miniszter, hogy 10.000 vagon tengeri áll rendelkezésre a kivitel céljaira. Ebből 1075 vagon kivitelét most engedélyezte a kormány.

Végül a szövetkezeti munka szükségességét hangsúlyozta a miniszter, amelybe minden nemzeti erőnek bele kell kapcsolódnia.

A „Fehér könyv” adatai Anglia gőgászi fegyverkezéséről

„Anglia fölfegyverkezése szilárdító hatást gyakorol a nemzetközi viszonylatok mostani állapotára” — mondja a „Fehér könyv”

Londonból jelentik: Az angol kormány „fehér könyvben” ismerteti Anglia fölfegyverkezésének eddigi eredményeit. A „fehér könyv” a következő alapelveket rögzíti meg:

1. Anglia fölfegyverkezése szilárdító hatást gyakorol a nemzetközi viszonylatok mostani állapotára.

2. A költések főleg attól függnek, milyen sikerrel járnak Angliának azok az erőesztései, amelyeknek célja megnyugvást elérni a nemzetközi helyzetben.

3. A költések az ötéves fölfegyverkezési terv alatt

1937-től 1941-ig meg fogják haladni az eredetileg előirányzott 1500 millió fontot.

A három fegyvernem költségvetése az 1938-39. pénzügyi évre 343 millió 250 ezer font. De az

1939-40-es pénzügyi évben ezt az összeget is meg fogja haladni, tekintettel a nemzetközi viszonyokra.

4. A polgári lakosság védelme légi támadások ellen: lég- és gázvédelmi oktató kiképzés két iskolában folyik. Londonban rövidesen kiképző iskola nyílik légvédelmi tisztek számára. Az év végéig az egész polgári lakosság számára elég gázálarc és lélegző készülék fog rendelkezésre állni. A légvédelmi önkéntesek védőruhát kapnak. A kormány 2500 különleges szerkezetű tűzfecskendőt rendelt a gyújtó bombák hatása ellen.

5. Gondoskodás történt a szárazföldi és vízi szállítás és élelmiszerellátás biztosítására háboru esetére, valamint megfelelő élelmiszer- és takarmánykészlet gyűjtéséről, a meglévő élelmiszerkészlet elosztásáról, olaj- és tüzelőanyag-készlet felhasználásáról, stb.

A szülők és az iskola

(P. i.) A közoktatásügyi miniszter körrendeletet küldött a tanfelügyelőségeknek, amelyben kifogásolja a tantestület egyes női tagjainak nem éppen épületes magatartását az öltözködés, dohányzás, arc-, haj- és körömfestés tekintetében. A növendékek előtt való cigarettázás, az erkölcsileg (és izlés tekintetében is) kifogásolható ruhák, a kifestett arc és köröm, a kiráncigált és kirajzolt szemöldök rossz irányban befolyásolják a jóra, rosszra egyaránt fogékony gyermeki lelket. Különösen a leánynövendékek figyelik meg élesen a külsőt és vonják le hamarosan a következtetéseket. A körrendelet eltiltja a tanárnőknek és tanítónőknek az iskolában való dohányzást és a külső viseletben is mérséklésre int.

A mi szempontunkból egyelőre nem az a kérdés, hogy erkölcsileg mi kifogásolható van a nők dohányzásában, a szemérmellen öltözködésben, a haj, arc, köröm és szemöldök festésében. Annyi bizonyos, hogy cseppet sem modern dolog. Szodomában és Gomorrhában is otthonos volt a mai kozmetika, az erkölestelen-ségében szétmálló Ninivében és Babilonban pedig „modern” korunk pontos hasonmására találunk. A kérdés mindenestre megérett a tisztázásra. Felső hatalmi szó lépett most közbe. Lehet, hogy lesz javulás, lehet, hogy nem. Mert alulról is meg kell indulnia a gyermeket feltű és óvó harcnak, ha eredményt akarunk. Ez a mi kérdésünk espedig ez a legfontosabb.

Hitünk tanítása szerint és a természet törvényei szerint is a gyermek első nevelő intézménye a család. Amikor a gyermek kinő a családi nevelésből, akkor a közösen megszervezett nevelői intézménybe, az iskolába kerül. A szülők jogát a gyermekhez a természet jog állapítja meg. Az iskolának is onnan van tehát létjogosultsága, hogy a szülőktől kapja a felhatalmazást, a megbízást gyermekeik nevelésére, oktatására. Innen van a szülők beleszólási, sőt irányítási joga is. Nem a befizetett tandíj biztosítja a szülő hozzászólási jogát, hanem a megbízás, a felhatalmazás, amit az iskolának, közvetlenül pedig gyermeke igazgatójának, tanítóinak, tanárainak adott.

Természetesen nem szabad ezt a gondolatot túlzásba vinni. A tantárgyak, a tanítás, az ismeretek kérdésében a dolog természeténél fogva jelentéktelen lesz a szülők beleszólása. Itt a megfelelő szakismerettel bíró felső ellenőrző közegek tudnak eredményesen beleszólni a tanítás irányításába. Ami a nevelést illeti, itt is tudományosan felkészült és tapasztalt vezetők irányítanak. Azonban a nevelésnél már fontos szerep, fontos hozzászólási és ellenőrzési jog illeti meg a szülőt is. Ez természetes is. Hiszen a gyermek otthon, a családi körben, szülei és testvéreivel szemben mutatja be neveltségét, jó és rossz tulajdonságait, a nevelés fogvatékosságának következményeit, esetleg a szomorú rombolásokat, amelyeket a rossz irányú nevelés, a rossz példa végzett fogékony lelkében. A szülőnek nemcsak joga, de egyenesen kötelessége is örködni gyermekének hite és erkölce felett. Isten előtt kell számolnia gyermekéért, tehát joga van a maga módján beleszólni gyermekének iskolai nevelésébe. Ezt a jogot az iskolának is tiszteletben kell tartania, mert csak annyiban rendelkezik a gyermekkel, amennyiben a szülő ezzel megbízta, erre felhatalmazta.

A szülői hozzászólás, a szülői törődés a

Meghült? Köhögést, rekedtséget, grippt, katarrhust

enyhíti a **Puhmann-tea**, oldja a nyálkát, csillapítja a köhögést, elősegíti a tisztulást. Eredeti csomagolásban Lei 144. Gyermekek részére is.

Kapható minden gyógyszerárban. Lerakat: „Digitalis” Oráste, Áht. 847/A.

mai időkben már határozott formát is öltött a **szülői értekezletekben**. Amint a név maga is mutatja, ez az intézmény nagyon is családi jellegű akar lenni. Értekezlet és nem — mondjuk — felülvizsgálás, vagy számonkérés, vagy ellenőrzés. Értekezlet csak, a szülők egymásközötti barátságos értekezlete, azután az iskolával, névszerint a tanárokkal való érintkezése és értekezlete. Amikor a szülők természetjogi ellenőrző jogáról beszélünk, önkéntelenül is olyan kép ébred lelkünkben, mintha a szülő és az iskola egymással szembeállanának. Noshát a **szülői értekezlet** mint név is, helyesen fogalmazza és értelmezi a szülők és az iskola viszonyát. Az értekezlet barátságos egymasmellettállást fejez ki, közös törődést, a szülők és az iskola közös törődését a gyermekért. A szülőké a gyermek, érthető tehát a szülőktől kiinduló aggodalmaskodás. A szülők tapasztalják meg legelőször, — éspedig a szülői szeretet érzékenységével, — ha a gyermek lelke, hite, erkölcsége az iskolában kárt szenvedett, érthető tehát a szülő felelősségérzetének felébredése.

A nevelésnek egyik alapítétele a nevelők példaadásának fontossága. A rossz példát adó nevelő hivatását tagadja meg, bünt követ el a gyermek és a szülő ellen egyaránt. Helytelen szabadelvű felfogás az, amely szerint a nevelő magánéletéhez sem a gyerekeknek, sem a szülőnek nincs köze. Sajnos, annak a bizonyos magánéletnek nagy része, sőt talán az egész, a gyerekek, a tanulók szeme előtt folyik és legelőször nagyon szomorú eredményre vezet. Ha a nevelő tudatosan ketté akarná választani nevelői pozícióját a magánéletétől, nem lenne egyéb, mint színész. De nem is lehet. Példa rá a közoktatásügyi miniszter körrendelete, amely éppen a nevelői rossz példaadásnak akar gátat vetni. Hatalmi szó tiltja, el tehát azokat a legkirívóbb rossz példákat — illetlen öltözködés, arc-, haj-, köröm-, szájfestés, izléstelen szemöldökhúzgatás, cigarettázás — amelyek bántóan a növendékek szeme előtt vannak. Elsősorban a leányiskolákban, ahol a legnagyobb a veszély.

A körrendelet mellett arra is kell gondolnunk, hogy a szülők részéről is meg kell indulni a legelőször, erőteljesebb beavatkozásnak. A szülőnek szent és sérthetetlen joga ez, a **szülői értekezleteknek** kell ezt lehetővé ten-

nie. Itt kell megtalálni az alkalmat arra, hogy a szülők felszólalhassanak a nevelők rossz példaadására ellen, ha arra komoly ok van. Természetesen a legnagyobb tapintattal és a nevelői hivatást és kötelességtudást átértő tantestületi tagok irányításával.

A szülő könnyen észreveszi anélkül, hogy gyermekeitől kifejezetten kérdezősködnék, hogy gyermeke nevelői között káros befolyású és rossz példaadó is van. Ha például a sokgyermekes családban az iskolás gyermek bosszankodik a sok kis testvér miatt és ezt kifejezésre is juttatja, egészen bizonyos, hogy „modern” tanárnője mérgezte meg a lelkét valamilyen megjegyzésével. Ha a szülő a fiatal leánygyermek féltve, dugdosva rejtegetett motyója kö-

zött puderos dobozt, körömmázolót, szájfestéket talál, egészen bizonyos, hogy ebben tanárnői példaadásának is szerepe van. legalább is felbátorító példaként.

A közoktatásügyi miniszter körrendelete ezeket a gondolatokat ébreszti azokban, akik aggodnak a jövőért, az ártatlan gyermeki lelkekért, akik sok mai „modern” jelenségben az ember szellemi lezúllásának, lelki bomlásának mindegyre visszatérő kísérteit látja meg. Aki az igazi emberi méltóságért, a szellemért, a lélekért vívott harcra teszi fel az életét, annak minden korban meg kell küzdeni az ilyen, a mindenkori „modernség” álarca alatt megbúvó örök kísértekekkel. Különösen, ha a gyermekek közé furakodik.

MÁRCIUS 15. ÁLLAMI SORSJÁTÉK

MERCUR

Ezt a dátumot az Állami Sorsjáték minden játékosának meg kell jegyeznie.

Rövidesen új sorsjáték kezdődik, a szerencse új periódusa.

A március 15.-i húzásra vésároljon sorsjegyet az Állami Sorsjáték MERCUR sorsjegyrudánál. Azután a MERCUR árudák sorsjegyeinek állandó vevője lesz.

A XVI. sorsjáték húzásai március 15.-én, április 15.-én, május 15.-én, június 15.-én.

AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK

MERCUR SORSJEGYÁRUDÁI

DACIA BANK R. T. Oradea,
Menetjegyiroda Bulevardul Regele Ferdinand No. 9.

Kattendrecht

Itta: Révay Géza

Az ablak előtt álltam, a nagy szárnyas ablak előtt, fenn a harmadik emeleten és lebámultam a kikötőre.

Apró motorosbarkák suhantak a vizen, piros-zöld lámpájuk fénye fel-felvillant, dudaszó, — sütyi, félbemaradt szitók és dühörgő teherkocsik... egyetlen jólismert harmonikus egységéig olvadt.

A Maashaven, Rotterdam egyik legforgalmasabb kikötő részlete nyújtózott alattam.

Rajzolgattam a párás ablakra, csuda ákombákomok születtek mutatójajaim alatt, mikor kopogtak.

A háziasszonyom volt.

— A telefonhoz hívják! A konzulátus keresi!

— A konzulátus... igen megyek. — Kicsit kapkodtam, egyetlen pillanatig azt reméltem, hogy valami nekem való hajó vár valahol, — de aztán alábbhagyott az ágaskodó bizakodás benem.

— Ah, nem... az nem lehet.

Az irodavezető fogta a drót másik végén a hallgatót.

— Halló... na, csak hogy megkerült, holnapután indul egy frissen felszerelt hajó Liverpoolból... halló... hétfőn... nem, nem, nagyon sajnálom, nem magának való... talán majd legközelebb, de van ott künn három ember, akiket előjegyzésbe vettem... hogy hol? Nem tudom, Kattendrechtben, valami kínainál laknak... azok jelentkezzenek nálam holnap reggel... megteszi? Persze gondolhattam volna, nagyon köszönöm, számitok rájuk... jóéjszakát!

— Jóéjszakát — jutottam végre én is szóhoz.

Összerantottam magamon a bőrkabátot, szorosabbra a vastag sál a nyakamban, az ellenzős sapkát mélyebbre húztam a homlokomra és elmentemben odaszóltam a kézséges trafikoshoz:

— Kedves Mijnheer Van de Berg, szóljon fel kérem, hogy Kattendrechtbe mentem!

Aztán nekiindultam, hogy megkeressek három magyar tengerészt Rotterdam kínai negyedében — Kattendrechtben.

Elkanyarodtam a Maashaven mellett, egyre gyűrűlt a fény és a zaj, egyre ritkultak az emberek. A roppant város nehéz éjjeli lélegzete hatott csak el hozzám. Messze tőlem, csucos házaikban és emeletes palotákban békén pihennek a hollandusok. Kis szoba, nagy szoba, mint egyformán csendes — ott a városban már álom őfelsége az ur, — itt a kikötő eldugott sarkában az álomtalan éjszaka és a sötétség.

Arnyak suhannak mellett, mint valami hajsolt éjjeli csoda, úgy csörtet egy autóbusz a végállomáshoz. Mire odaérek, épp ömlenek belőle az utasok.

Ágrólszakadt nincstelének, a rotterdami utcák jellegzetes, földimogyorót áruló kínai emberkéi.

Amerre elmegyünk, kínai betűs cégtáblák, a hunyorgó lámpánál misztikus jeleknek látszanak.

Sötét, eldugott utcában volt a keresett lebuja, ahol olcsó pénzért kaptak fekhelyet és valami ennivalót tengereknek és kikötőknek ezek az elesettjei.

Az utca egyik oldalán apró házak, máisk oldalán a dick piszkos-feketén csillandó vize. Ceónak himbálódzott az egyik vasláncon és megringatta néha az összegyűlt rengeteg szemetet.

Furcsa, kényelmetlen érzés szegődött mellém. Nem a legjobb társaság ilyenkor. A fölembe suttogott, a torkomra tette a kezét — emlék-

szem, csunya nyirkos volt az a kéz, úgyhogy a hideg végigfutott a hátamon is.

De azért csak rántottam egyet magamon és lenyomtam a kilincset.

Gyanus színű függöny lebbent és halkabba fogták a szót odabenn, mikor beléptem.

Kutató szemmel kísérték minden mozdulatomat, sokáig tartott, míg a ráncbaszedett homlokok kismultak, míg megláttam rajtam a sapkát, az egymáshajló koszoru közepén a horgonyt... bizony sokáig tartott.

Bárgyu arcukon embertelen mosolygás, me-rev, hideg álarc valamennyi, mintha a lélek a pipákon parázsló széndarab tűzével egyszerre hunyt volna ki közülök.

Ki-kihagyó zihálásuk volt az egyetlen zaj abban a borzalmas csendességben.

Az én három matrózom is ott feküdt. Előbb kézzel ébresztgettem őket, aztán lábbal, később már ordítva követeltem, hogy keljenek fel, úgyhogy a ferdeszemű kínai gazda ijedten dugta be fejét az ajtón.

A vörösen pukkadó kályha mellől, mint valami fantóm, úgy bujt elő egy férfi. Az arcát nem láthattam, de a hangja...

— Ne vesződjék velük, majd én beléjük verem az üzenetet!

Odabámultam a hang felé. Azt hittem, kísértetet látok. Péter volt, akit lázadásért, életveszélyes fenyegetésért én csukattam le Angliában hónapokkal azelőtt.

— Igen, én vagyok — felelt a ki sem mondott kérdésre. — Volna egy-két szavam önnel!

— Majd künn, — löktem ki a két szót és csodálkoztam, hogy cseppet sem remeg a hangom.

A nagy szovjet hazaárulási pör izgalmas drámája

Huszonegy vádlottja van a bűnpörnek. — A vádlottak valamennyien megtört emberek benyomását keltik a főtárgyaláson. — Jagoda a volt GPU főnök teljesen megőszült. — Kresztenszky volt berlini szovjet nagykövet két órán keresztül állotta a keresztkérdések pergőtüzét

Jagoda a GPU főnöke bevallotta, hogy Gorkijt a ő parancsára gyilkolták meg

Moszkvából jelentik: Szerdán kezdődött meg Moszkvában a Rykov, Bucharin és társai ellen trockista üzemek miatt indított bűnper tárgyalása. A tárgyalótermet a GPU tisztviselői és ügynökei töltötték meg. Rajtuk kívül csak néhány külföldi diplomata és húsz külföldi újságíró volt jelen. A terem egyik részét függönyök takarják el. Azt hiszik, hogy a függönyök mögül szovjet-hatalmasságok figyelik a tárgyalás menetét

A VAD.

A vádlottak valamennyien a megtört emberek benyomását keltik. Különösen Rykov és

Bucharin. Jagoda, a volt GPU főnök teljesen megőszült.

A vádat Visinszky főállamügyész képviseli. A vádirat szerint a 21 vádlott jobboldali és trockista. Összeesküvők megbízásából ellenséges állam javára kémkedtek, meg akarták dönteni a szovjet-rendszert, vissza akarták állítani a kapitalizmust és tartományokra akarták felbontani a szovjet területét, hogy egyes tartományokat ellenséges államok kezére juttassanak. Egyes vádlottokról a vádirat azt is mondja, hogy annakidején a cári titkos rendőrség ügynökei és beugratói voltak

Izgalmas jelenet a vádirat felolvasása után. — Először hangzott el politikai tömegperben: „Nem vagyok bűnös!”

A vádirat felolvasása után nem várt jelenet játszódott le a tárgyalóteremben. Az ilyen politikai tömegpernek eddigi főtárgyalásain tudvalevően a vádlottak mindig magukra vállalták a legképtelenebb és legszörnyűbb vádak. Ezúttal is az történt, hogy husz vádlott „töredelmesen beismerte”, hogy elkövette a vádiratban felsorolt: hazaárulást, katonai kémkedést, gyilkosságra való szövetekezést, stb. Éppen ezért a legnagyobb meglepetés erejével hatott, amikor a huszonegyedik vádlott, Kresztenszky volt berlini szovjet nagykövet. később helyettes külügyi népbiztos, a hozzáintézett kérdésre, hogy bűnösnek érzi-e magát, — halálápadtan, de határozott, szilárd hangon így válaszolt:

— Nem vagyok bűnös! Sohasem voltam terrorista és sohasem álltam összeköttetésben sem Trockijjal. sem külföldi szervezetekkel!

Kresztenszky szavaira a megdöbbenés moraja zúgott végig a termen.

KRESZTENSZKY A KERESZTKÉRDÉSEK PERGÖTÜZÉBEN

Ulrich elnök és Visinszky főügyész rögtön a keresztkérdések pergőtüze alá vették és két óra hosszat vallatták Kresztenszkyt, amíg végre annyit „beismert”, hogy régebben valóban rokonszenvezett a trockista mozgalommal. Más bünt azonban nem volt hajlandó magára vállalni, sőt a vallatás során egyre izgatottabban védekezett. Egymásután szembesítették vádlott

Az ajtó előtt előbbi társam, a nyirkoskezü rosszerzés.

— Hát itt végzem, ebben a csatornában, az a nagy darab ember csak egy picit lők rajtam, aztán egy loccsanás, talán kiáltok — talán nem. de hát olyan mindegy.

Ilyesfélét gondoltam akkor.

— Merre megyünk? — kérdezte. Aztán nem várva választ, folytatta: — menjünk itt a víz mellé, erre rövidebb az út...

— ... a másvilágra — gondoltam, de hangosan csak ennyit mondtam:

— Mindegy, mehetünk erre is.

Elindultunk.

Péter erősen köszörülte a torkát, egykedvűen lépkedtem mellette, számolgattam a lépéseket és közben hallatlan vibrálással futkostak bennem a gondolatok.

— Menekülni, menekülni — kopogták odabenn az idegek. — Beszélni, beszélni — sugta az értelem, — beszélni, hogy ne jusson szóhoz.

— Ugy-e szégyenli magát, Péter? Ilyen helyen látom már megint, hát nem volt még elég ebből a társaságból, nem undorodik attól a fészektől, azoktól a kollegáktól, attól a rengeteg szennytól, mocsoktól, amelybe beleragad, ha ottmarad, — hát élet ez, Péter? Hol fogja végezni, ha nem akar rálépni az egyenes útra? Hol? Megmondjam?

Szemrehányó, csendesen induló szavam felcsapott és a szigorú bírójövöbelátó hangjává erősödött:

— Itt a dock vízében, valami verekedés után, vagy egy mámoros éjszakán a vízbe akar nyulni a csillagokért, — oda nézzen le... papír, fa-

darab, üres kannák, felpuffadt maeszkák, patkányok... — ott akarja végezni?

— ...de én nem...

— ...mit nem, mit akar mondani, mit mondhat? Ember, hát nem akar megérteni? Hát nemcsak csökönnyös, hanem rosszindulatu is? Engedné, hogy a butaság kézenfogja és azt mondja magának, az erős, értelmes embernek: — erre! — és akkor maga megy... menne arra, amerre vezetik. Nem akarja meglátni az én kinyújtott kezemet?

Ömlött belőlem a szó. Az izgalom ékeszőlővé tett. Messze kanyarodtunk a víztől, az egyik távoli lámpa fényében rendőrsisak villant, autódudálás, villamoscsilingelés szűrődött felénk és én bennem ujjongva, diadalmasan zendült meg a szó:

— Élek! Itt vagyok a város szélén, emberek között élek! Élek!

Péter lehajtott fejjel jött mellettem, valamit motyogott:

— ...majd elmegyek, délre, ahol nincs kőd és eső, amerre jobbak az emberek, ahol nincs piszkos csatorna és patkányok sincsenek... megígérem, hogy elmegyek.

Mikor a Maashaven 20. előtt megálltunk és megrántottam a csengő huzóját, vigan csilingelő kis harang hirdette, hogy megérkeztem.

— Ha kezet adna, akkor tudnám, hogy nem haragszik rám, — kérlelt a nyíló kapu előtt.

Kinyújtott jobbkezem belesimult a hatalmas durva férfimarkokba és mikor visszahúztam, arasznyi csukott bicska lapult benne.

— Ezt emlékbe adom — mormogta felém.

Pedig talán nem is annak szánta?!

társaival. Beszanov, a berlini orosz kereskedelmi képviselő volt vezetője szemébe mondotta a vádlottnak, hogy összeköttetésben állott Trockijjal és idegen ország kémiszervezetével. Kresztenszky magából kikelve kiáltotta Beszanov felé:

— Hazudik! Hazudik!

Ulrich elnök erre megkérdezte, hogy akkor miért ismerte be a vizsgálat során bűnöségét. A vádirat ugyanis teljes egészében Kresztenszky „beismerő vallomásra” épült fel és mindenütt arra hivatkozik

TERRORI

Kresztenszky: *Ami akkor mondtam, azt nem a saját akaratomból tettem! Olyan szörnyű terror alatt állottam, hogy céltalan lett volna minden ellenkezés. Ha ártatlanságomat hangoztattam volna, semmit sem értem volna vele. Azért tettem beismerő vallomást, hogy most a nyilvánosság előtt mindent visszavonjak!*

Beszanov vallomásában azt állítja, hogy Trockij volt az értelmi szerzője Gorkij meggyilkolásának is. A vádlottak padján ülő három orvos tette el Gorkij láb alól, Trockij parancsára. Trockij azzal indokolta parancsát, hogy Gorkij már tulságosan népszerű...

Rakovszkij volt párizsi, majd londoni nagykövet és Rosengold, volt kereskedelmi népbiztos azt vallották, hogy külföldi szervezettől kaptak pénzt.

Jagoda, a volt GPU főnök azt vallotta, hogy Gorkijt az ő parancsára gyilkolták meg. Ezenkívül több, más politikai gyilkosságot is beismer.

TILTAKOZIK A FRANCIA SAJTÓ.

Párizsból jelentik: A francia lapok élesen tiltakoznak az újabb moszkvai pör ellen, mely még baloldali körökben is visszatetszést szül. A „Temps”, mely a külügyi kormány felhivatalos szócsövének tekinthető, megállapítja, hogy csak most látszik meg igazán, milyen mélyes szakadék tátong a nyugati demokrácia és a szovjet-rendszer között. Leszögezi a lap, hogy ha a szovjet-kormány tovább folytatja jelenlegi eljárását, az bel- és külpolitikailag súlyos visszahatást fog kelteni.

A NÉMET ÜGYVIVŐ PANASZA
A KÜLÜGYI NÉPBIZTOSSÁGNAL.

Moszkvából jelentik: A német ügyvivő szerdán ismét panaszt tett a külügyi népbiztoságnál a szovjet területén működő német konzulátusoknak okozott kellemetlenkedések miatt. Ugyanakkor közölte a német birodalmi kormánynak azt a kívánságát, hogy a szovjet zárassa be a hamburgi és köningsbergi szovjet konzulátusokat. Ennek ellenében Németország bezárhatja a kiewi német főkonzulátust és a novoszibirszki konzulátust.

A MÁSODIK ÉS SZAKSZERVEZETI
INTERNACIONALÉ IS TILTAKOZIK A
MOSZKVAI PER ELLEN.

Brüsszélből jelentik: A második internacionálé és a szakszervezeti internacionálé elnökei az újabb moszkvai pör ellen tiltakozó táviratot küldtek a szovjet-kormánynak.

Népszerű egészségügyi előadások

A tartalomból: A tisztaság. — Ált. természetud. alapismeretek. — Táplálkozás. — Tüdővész. — Anya- és csecsemőbetegségek. Alkoholizmus stb.

Írta: Dr Váradai Sándor. — Ara: 95.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

Jóakarató nyilatkozat kiadására vezetnek az angol-olasz tárgyalások

Lord Perth megkapta a részletes utasításokat. — Hivatalos angol körök minden felvilágosítástól eizárkóznak az utasításokat illetően

Londonból jelentik: Az angol kormány tagjai szerdán minisztertanácsot tartottak, amelyen lord Halifax első ízben vett részt külügyminiszteri minőségében. A minisztertanács első sorban azokkal az utasításokkal foglalkozott, amelyeket a Rómába induló lord Perthnek adtak. Az utasításokról természetesen semmi sem szivárgott ki és angol politikai körök mindössze annyiról tudnak, hogy a nagykövet terjedelmes és a legapróbb részletekre is kiterjedő fontos utasításokat kapott.

HA A LEGFONTOSABB KÉRDÉSEKBE A MEGEGYEZÉS LÉTREJÖN, ANGLIA MAGA KEZDEMÉNYEZI GENFEN AZ ABESSZIN HÓDÍTÁS ELISMERÉSÉT.

Londonból jelentik: Hivatalos körök nem hajlandók nyilatkozni a lord Perthnek adott utasításokról.

Az angol-olasz megbeszélések várható eredménye tekintetében parlamenti körökben még nincs határozottan kialakult vélemény, de általában az a benyomás, hogy a megbeszélések jóakarató nyilatkozat kiadására vezetnek. Ez a nyilatkozat túlmenne az 1937 januárban létrejött uriemberi megállapodás keretein és egyben bizonyosságát adná a két állam kölcsönös jóakaratainak.

Az angol kormányhoz közelálló körökben hangoztatják, hogy a meginduló, nyílt eszmecserek első célja a vitás kérdések élénk lefolytatása és így a két ország megértésének előkészítése. Remélik, hogy Olaszország nem fog azzal a kívánsággal fellépni, hogy Anglia földközi-tengeri haderejét csökkentse és a földközi-tengeri angol flotta mozgási szabadságát korlátozzák. Hozzáteszik ezekben a körökben, hogy ha a legfontosabb kérdésekben Anglia és Olaszország között létrejön a megegyezés, Anglia maga teszi meg a kezdeményező lépést Genfben az abesszin hódítás elismerése érdekében.

A MUNKÁSPART ELSŐ ELISMERÉSE CHAMBERLAIN IRÁNT.

Londonból jelentik: Az alsóház szerda délutáni ülésén Henderson képviselő azt kérdezte Chamberlain miniszterelnöktől, hogy ha az olasz-angol tárgyalások során Egyiptom helyzete is szóba kerül, a kormány az ilyen irányú megállapodás előtt kikéri-e Egyiptom véleményét.

Chamberlain egyetlen szóval válaszolt:

— Igen.

Wedgwood ezredes megkérdezte, ígéri-e a kormány, hogy az angol-olasz tárgyalások során katonai kérdések tekintetében nem tesz semmiféle engedményt.

Chamberlain kijelentette, hogy az olasz-angol tárgyalásokkal kapcsolatban nem hajlandó semmiféle ígéretet tenni.

Egy képviselő ezután azt tette szóvá, hogy a kormány egyik államtitkára tagja a nemzeti Spanyolországgal rokonszenvező angolai szervezetnek.

Chamberlain miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy Anglia a spanyol kérdésben a teljes benemavatkozás politikáját követi. Az angol kormány tagjai tehát nem lehetnek tagjai olyan szervezetnek, mely a spanyol küzdőfelek egyikét, vagy másikat akár erkölcsileg, akár anyagiilag támogatja. Az említett államtitkár már kilépett a kifogásolt szervezetből.

Chamberlain szavait a munkáspárt élénken megtapsolta. Ez az első eset, hogy a munkáspárt Chamberlain miniszterelnök iránt tetszését nyilvánította.

DELBOS A FRANCIA SZENÁTUS KÜLÜGYI BIZOTTSÁGÁBAN ISMERTETTE AZ AGOL-OLASZ TÁRGYALÁSOK ANYAGÁT.

Párizsból jelentik: A szenátus külügyi bizottságában Delbos külügyminiszter ismertette a nemzetközi helyzetet és főként az angol-olasz megbeszéléseket, kiterjeszkedve a legkisebb részletekre is. Több kérdésre válaszolva Delbos hangoztatta a francia kormánynak azt a határozott szándékát, hogy az angol kormánnyal egyetértésben folytatja a nemzetbiztonságára és az európai békére való törekvés politikáját. Megismételte a képviselőházban tett kijelentéseit, mely szerint a francia kormány híven tartja Franciaország szerződésben vállalt kötelezettségei mellett.

Pokolgépes merényletet terveztek az új palesztinai angol főbiztos ellen

Jeruzsálemből jelentik: Sir Herold Mac-Michael, az új palesztinai angol főbiztos, csütörtökön utazott Haifából Jeruzsálembé. Az utazást megelőzően a haifa—jeruzsálemi vasutvonalon pokolgépet találtak a sineken. Nyilvánvaló, hogy a bombát az új főbiztos vonatának, vagy figyelmeztetésnek szánták.

Nem tehetnek hűségesküt az ilfovi ügyvédi kamarából kizárt zsidó ügyvédek

Bucuresti. Saját tud. Az ilfovi ügyvédi kamara fejelemi tanácsa tegnap este rendkívüli ülésen foglalkozott azokkal az intézkedésekkel, amelyeket a kamarának az ügyvédek eskütételével kapcsolatban kell foganatosítania.

Elhatározták, hogy a kamara titkársága kimutatásokat készít az eskütételre köteles ügyvegekről és ügyvédjelöltekről, az eskübevevő hatóság használatára. Nem veszi fel e kimutatásokba azokat a zsidó ügyvegeket, akik a honosítás felülvizsgálásáról szóló rendelet-törvény intézkedése értelmében felülvizsgálás alá kerülnek. Kivételet képeznek azok a zsidó ügyvegek, akik vagy hadirokkantak, vagy pedig a nemzet egyesítéséért folytatott háborúban vitézségükért kitüntetésben részesültek.

A zsidó ügyvegek tudomást szerezvén erről a határozatról, tiltakozásukat jelentették be és csodálkozásuknak adtak kifejezést, hogy a kamara megakadályozza őket az ország és a trón iránti ünnepélyes hűségnyilvánításban.

A Magyar Lapok 6-ik nagy olaszországi táncasutazása a XXXIV. Eucharisztikus Világhongresszussal kapcsolatban.

Indulás Oradeáról május 28-án reggel. Akik az Eucharisztikus Kongresszusra már előbb felutaztak, a Déli Vasutak pályaudvarán csatlakoznak Budapestén május 29-én este.

Utirány: Ljubjana, Trieszt, Velence, Firenze, Róma-Nápoly és vissza

Tartózkodási idő: Budapest 1 1/2 nap (menet), Firenze 1 nap, Róma 4 nap (Ebből 1 nap kirándulás Nápolyba), Velence 1 nap.

Részvételi díj személyenként 5200 lei.

Ezen összegben bentfoglaltatik:

1. A teljes vasuti jegy, külön kocsikban, gyorsvonaton.
2. Az összes vízumdíjak.
3. Teljes ellátás (étkezés) és elsőrendű elszállásolás, Firenzében és Rómában, továbbá étkezés Velencében.
4. Budapestén menet elszállásolás és reggeli.
5. Csomagok őrzése a velencei és firenzei állomáson, ki- és bevittele Rómában.
6. Szakszerű vezetés.

Rómából külön kirándulás Nápolyba és Pompeibe. Ennek többletköltsége 1150 lei.

A másodosztályon utazók 1500 lei-vel többlet fizetnek.

Jelentkezési határidő: május 20. Egyéni utlevél kell.

A részvételi díj egyharmad része 1700 lei jelentkezéskor fizetendő, a többi összeg legkésőbb május 15-ig.

Bővebb felvilágosítást ad a MAGYAR LAPOK utazási osztálya.

Csang-Kai-Sek tábornok felesége lemondott a légügyi bizottság elnökségéről

Londonból jelentik: Csang-Kai-Sek tábornok felesége, aki eddig a kínai légügyi bizottság elnöke volt, lemondott tisztségéről. Utóda bátyja, Soon lett.

Hivatalos közlemény a magyarországi külügyminiszter bécsi látogatásáról

Magánjellegű volt Kánya bécsi látogatása

Bécsből jelentik: Kánya Kálmán magyarországi külügyminiszter bécsi tartózkodásáról szerdán este a következő közleményt adták ki:

— Kánya Kálmán magyar külügyminiszter ma Sopronból rövid magánlátogatásra Bécsbe érkezett. A külügyminiszter felhasználta ezt az alkalmat arra, hogy Schuschnigg szövetségi kancellárnál és Schmidt külügyi államtitkárnál látogatást tegyen. Kánya Kálmán csütörtökön reggel visszautazik Budapestre.

Csendőrök és banditák élet-halál harca egy francia városkában

Amerikai-izű rablótámadás egy gyártelep ellen

Párizsból jelentik: Coulomniers városka határában három bandita behatolt egy gyárba és 75 ezer frank értékű árut lopott el. Több munkás és csendőr üldözöbe vette a banditákat. Azok menekülés közben lövöldözni kezdtek és egy csendőrt agyonlőttek. A banditák ezután megállítottak egy tehergépkocsit, a sofört kidobták és a gépkocsin tovább száguldtak Párizs felé. Az időközben értesített renaisi csendőrök az országuton torlaszokat emeltek, hogy megállítsák a menekülő betörőket. Ezek azonban még ekkor sem adták meg magukat, hanem fegyverükből tüzelni kezdtek a csendőrökre és egyet közülök életveszélyesen megsebesítettek. Heves tüzharc keletkezett, melynek során végül is sikerült az egyik banditát agyonlőni, a másikat pedig megsebesíteni. A harmadik erre megadta magát.

Sztrájkba léptek Constantában egy francia teherhajó matrózai

Hosszas alkudozások után a francia követ végelelt a sztrájknak

București. Saját tud. Négy nappal ezelőtt érkezett a constantzai kikötőbe francia lobogó alatt, a „Rig” nevű hajó, valenciai rendeltetéssel és tegnap kellett volna a kikötőből távoznia. A legénység egy része azonban kijelentette, hogy csak fizetésemelés esetén hajlandó a kommunista Spanyolország felé hajózni. Minthogy a legénység követeléseit teljesíthetetlenek voltak, a francia hajó már-már személyzet nélkül maradt. Erre a hajó parancsnoka kénytelen volt Tamburini a constantzai francia korszulhoz fordulni, aki tárgyalásokat kezdett a sztrájkoló legénységgel. Hosszas alkudozások árán végül is sikerült rábírnia a sztrájkolókat, hogy ne hagyják el a hajót. Az elégedetlenek felbujtított a parancsnok partra tette a hajó csütörtökön eltávozott a kikötőből.

Olvassátok és terjesszétok a Magyar Lapok-at!

250 lei ből visszajár esetleg 50 lei és még

EGY MILLIÓ,

amelyet március 15.-én nyer

Ha egy negyed sorsjegyet vásárol az Állami Sorsjátékra, úgy megvan a lehetősége, hogy milliomos lehessen.

Alapítása óta az Állami Sorsjáték a játékosok százait tette gazdaggá.

A sorsjátékban való részvételnek semmi köze a többi szerencsejátékhoz, mert az Állami Sorsjáték senkit sem kötelez arra, hogy mint az üzletnél, mindig nagyobb és nagyobb tőkét fektessen be.

A JÁTÉK TITKOSSÁGA BIZTOSITVA VAN.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

A XVI. SORSJÁTÉK 1. OSZTÁLYÁNAK A HUZÁSA

MÁRCIUS 15.-ÉN

D'Annunzio a ravatalon

A költőfejedelem holttestét egy hadihajó lobogójába csavarták, feje pedig annak a repülőgépnél vörös zászlóján pihen, ameyen híres bécsi repülését hajtotta végre. A költő gyermekei a ravatal körül

Ünnepélyes gyász-szertartás a gardonei templomban

Rómából jelentik: Gardonei jelentés szerint szerdán délelőtt megérkezett oda d'Annunzio fia, Gabriele d'Annunzio és hosszú órát töltött atyja ravatalánál. Megérkezett Gardoneba a költő leánya és képviselőfia, Mario is. Harmadik fia Newyorkban él és távbeszélőn lépett érintkezésbe családjával. Délelőtt csak a család tagjai tartózkodtak a ravatal mellett, délután azonban már megindult a környék lakosságának zarándoklata a nagy költő és hazafi ravatalához.

A holttestet a „Timavo” nevű hajó lobogó-

jába csavarták, feje pedig annak a repülőgépnél vörös lobogóján pihen, amelyen híres bécsi repülését hajtotta végre. Estére a kastély kertjében lévő „Puglia” cirkáló előreszére szállították a holttestet. Ezen a hajón hajtotta végre a költő annakidején a buccari kalandot. A kastély kertjében felállított hajótesten az éjszaka diszörség állt őrt a nagy költő földi maradványai mellett.

Csütörtök délelőtt d'Annunzio holttestét ágyutalpon a gardonei plébánia templomba vitték, ahol ünnepélyes gyászszertartás lesz.

Mussolini jelenlétében zárták le D'Annunzio koporsóját

Rómából jelentik: Csütörtök reggel 8 órakor megkondultak a gardonei harangok, jelezve d'Annunzio temetésének megkezdését. Fél 9 órakor Mussolini jelenlétében lezárták a koporsót, majd ágyutalpra helyezték és lassu menetben átszállították a plébánia-templomba. Itt ünnepélyes gyászszertartás volt, majd utána következett a fasiszta gyászszertartás, melynek során Mussolini harsány hangon kiáltotta:

— Gabriele d'Annunzio bajtárs!

S az egybegyűlt gyászoló sereg egy emberként kiáltotta vissza:

— Presente!

Délután a koporsót visszaszállítják a villa kertjébe s a „Puglia” hajón helyezik el. Itt a ravatal mellett a fiemei legionisták és az elhunyt volt bajtársai állnak diszörséget.

A tulajdonképeni temetés pénteken lesz, amikor is a holttestet a gardonei villa kertjében helyezik örök nyugalomra.

Találkozás és őszinte beszélgetés a francia szakszervezetek szövetségének teljhatalmú vezetőjével

Párizs, március hó.

Alig tudnék hamarjában olyan államférfiut, mozisínésznőt, boxbajnokot vagy világhírű tudóst felsorolni, akinek neve karrikatúrája és fényképe csak megközelítően is oly gyakran szerepelne a francia újságokban, mint Léon Jouhauxé. Ennek nem csak az az oka, hogy „fotogénikus” arca van és könnyű karrikatúrát rajzolni róla, hanem az, hogy Jouhaux ma valóságos nagyhatalmat jelent és képvisel Franciaországban. Különösen két esztendő óta, amióta létrejött az ugynevezett Népfront.

Harminc esztendeje főtitkára a francia munkás-szakszervezetek szövetségének, (*Compagnie Générale de Travail*), amely ma különböző szakosztályaival közel tízmillió tagot számlál s amely igen szerényen három kis betű mögé bujik s e monogrammal szerepel mindenütt. Jouhaux noha teljhatalmu ura a C. G. T.-nek nem diktátor. Azonban mindenesetre van egy közös vonása Sztalinnal. Nevezetesen az, hogy a legmagasabb polcon, a legfőbb hatalom birtokában, ő is megelégszik a „főtitkári” címmel és hivatalos ranggal... Igaz, hogy emellett vezetőtagja a *Nemzetközi Munkáügyi Hivatalnak* és ellenőre a *Banque de France*-nak, úgyhogy nem csak hívei számát, de — *jövedelmét is több millióra becsülik!*

Ismeretes, hogy január tizenhatodikán Blum, amikor megbízást kapott a nemzeti összefogás kormányának megalakítására, nagy koncentrációs kabinetjébe a Szakszervezetek főtitkárát is bele akarta vonni, sőt az egyik legfontosabb minisztérium élére készült állítani. Jouhaux, mint most kijelentette előttem, *korántsem lelkesedett ezért a tervért.* Alighanem azért, mert szívesebben marad ahogy értefelé mondják: „*a tömegek parlamentjének és kormányának elnöke*”, semminthogy egy sokkal inkább összefogott, mint összefogó minisztériumban „*holtsúlyként*” szerepeljen.

— Munkás voltam, munkás vagyok és az is maradok mindhalálig — mondotta nekem zengő baritonhangján, amelyért tűzbe-vizbe mennék a párizskörnyéki tömegek. — Mint egyszerű munkás vezetem a Szakszervezeti Szövetség ügyeit, amely azért alakult s ma is azt a célt szolgálja, hogy lehetőleg mentül több munkaalkalmat teremtsen, illetve hogy megszerveze a munkapiacot. A C. G. T. az *életem, a husom, egyetlen szerelmem.* Azért is nem akarok más elfoglaltságot, hivatalt, hogy teljes erőmből csak ezt szolgálhassam.

Az *Accueil Français* helyiségében és meghívására találkoztam Leon Jouhaux-val. Ennek

az egyesületnek tudvalevően az a célja, hogy a külföldi sajtó képviselőit a francia politikai és szellemi élet vezetőgyéniségeivel összeismeresse. Ott mondotta a főtitkár a következőket.

— Nekem és az egész szervezetnek korántsem célom a „sztrájktenyésztés”, vagy épenséggel zavarok keltése. *Ellenkezőleg az elmentetek áthidalását, az izgalmak lecsillapítását szolgáljuk.* Ebben az irányban működünk 1936-ban és az elmúlt évben is, amikor a sztrájkmozgalmak megkezdődtek. Ha más lett volna a célunk, könnyen kihasználhattuk volna a munkások akkori elégedetlenségét akár a kormány, akár más intézmények elsöprésére.

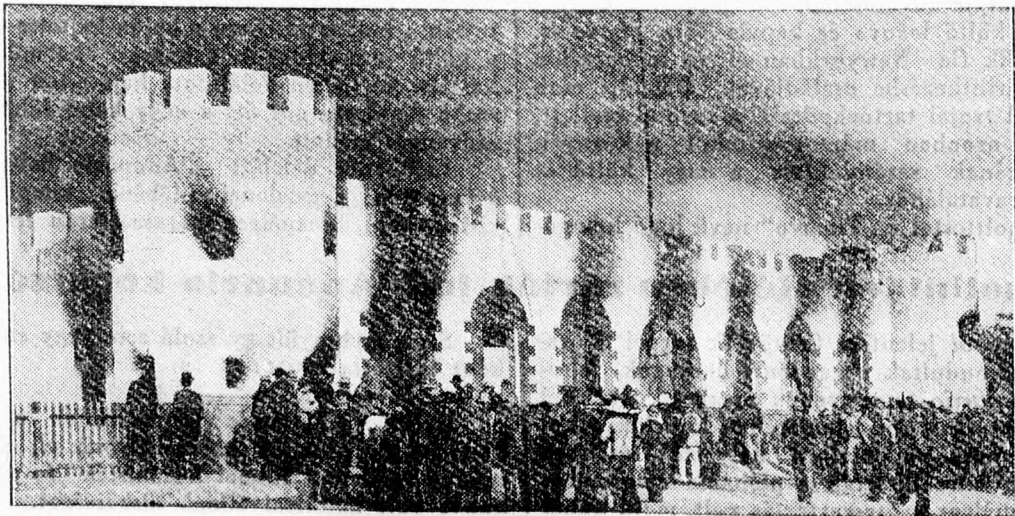
Amikor az üzemek törvénytelen megszállására terelődik a szó, Jouhaux kijelenti, hogy ez nem „ujdonság” Franciaországban. Már harminc évvel ezelőt is volt példa rá. Amikor az öreg Renault a maga automobil-gyárában be akarta vezetni a munkaidő-ellenőrzését (chronométrage), munkásai tiltakozásuk jeléül „ülősztájkot” kezdtek a műhelyekben.

— Nem igaz, — mondja mennydörögve, — hogy a francia munkások helyzete kitűnő, jobb, mint más országokban. A Blum-kormány idején s azóta életbeléptetett minden reform és fizetésemelés ellenére is, a *francia munkások bére ma is alacsonyabb, mint az, amelyet az angol, amerikai és skandináv államokbeli munkások élveznek.*

— Mi nem csinálunk politikát. Függetlenek vagyunk minden párttól s azok is akarunk maradni. Forradalmat sem akarunk. Mindössze *emberi megélhetést* a dolgozók számára. Azt akarjuk elérni, amit már harmincnyolc évvel ezelőtől óhajtottak és terveztek olyan államférfiak, mint *Waldeck-Rousseau és Millerand*, akiket valóban nem lehet forradalmároknak nevezni. Már pedig abban a törvénytervezetben, amelyet ez a két politikus a képviselőház elé terjesztett, már *ugyanazok a biztosítékok és pontok szerepelnek, amelyekért ma mi küzdünk, mert harmincnyolc év óta sem sikerült elérni s megvalósítani azokat.*

— Ha az ország érdekéről van szó, — így fejezi be nyilatkozatát Jouhaux — mindig készek vagyunk együttműködésre, áldozatokra, engedményekre. Viszont ragaszkodunk ahhoz, hogy a vállalt kötelezettségeknek a *munkaadók is eleget tegyenek.* Ez még korántsem jelenti a magántulajdon és az egyéni szabadság megsértését. Mindkettőt a legnagyobb tiszteletben tartjuk és egy ujjal sem akarunk azokhoz hozzányulni.

Szép szavak ezek. A tények persze néha mást mondanak... A. Gy.

A mexikói Tijuánában a rendőrség elfogott és lecsukott egy férfit, aki megtámadott egy védtelen nőt. A tömeg megakartta lincselni a támadót s hogy ezt nem tehetné, dühében felgyújtotta a rendőrség várszerű épületét. Csak a katonaság tudta helyreállítani a rendet.

Eucharisztia

A katolikus hívők legfőbb kincse az Eucharisztia, az Oltáriszentség, amelyben magukhoz vehetik az Ur valóságos testét és véréit. Az Ur Jézus szavainak értelmében a szent ostya lényegében Krisztus testévé és vérévé változik, átlényegül, amint a póp a szentmisében kimondja fölötté az Urvácsora örökérvényű ígét: „Vegyétek és egyétek, ez az én testem, ez az én vérem. Ezt cselekedjétek az én emlékeztetése remre...”

Az egyházi tárgyú képzőművészet meglehetősen ritkán ábrázolja az Oltáriszentséget; a kehely fölött lebegve megjelendő ostya leginkább mint Szent Barbara attribútuma szerepel a XVI. századbeli német festők képein. Érdekesebb, hogy az olasz mesterek Szent Barbara kezébe sohasem az Oltáriszentséget adják, hanem, mint Palma Vecchio gyönyörű velencei képén is, zöld palmaágat, a vértanuság szimbólumát. Míg Palma Vecchiónál Szent Barbara érett szépségében sugárzó velencei nemesasszony, Hans Holbein képén tartózkodóan előkelő német várúrnő s valóban csak a kezében levő serleg fölött lebegő ostya jelzi, hogy az Ur szentjei közül való. Hans Burkmaier Barbarája gazdag öltözetű, selyemmel, ékszerrel díszített renaissance-dáma, kezében az Oltáriszentséggel. A naumburgi dóm egyszerű, szerény ruházatú Szent Barbarája bensőséges dühittel hajítja fejét az Ur testét tartalmazó serleg fölé, amit köténye szelével fog meg, vigyázva, hogy méltatlan kéz ne illesse a szent kehelyt.

A szent ostya már nemcsak attribútum, hanem a cselekmény szerves része Domenichino festményén, ahol a haldokló Szent Jeromos utoljára veszi magához a püspök kezéből az Ur testét. Raffael római freskóin a jelenetek középpontjában álló Oltáriszentség a történetes drámai részletezője lesz.

Raffael, aki Perugiában és Firenzében a legbájosabb Madonnák festője, Rómában, a Vatikán termeiben monumentális, mélyértelmű teológiai kompozícióval Michelangelónak váltik méltó vetélytársává. A Bolsenai misét az egyik vatikáni terem ablaka köré komponálta Raffael oly módon, hogy a jelenet minden erőltettség nélkül, természetesen illeszkedik a szokatlan alakú képfelületbe. Magasan az ablak fölé helyezi az oltárt, a csodálatos mise színhelyét; kétoldalt az ablak mellé pedig a hívek egy-egy csoportját. Az oltárral szemben a pápa térdel; mélyszégyen nyugalmat tükröző arckifejezése elárulja, hogy rendíthetetlen hite természetesen találja az előtte végbemenő csodát. Az oltárnál miséző pap lelkesen kétszer *tamad*; nem hiszi, hogy Krisztus valóban jelen van az Oltáriszentségben. És íme, midőn az ostyát megtöri, a fehér oltárterítőre eleven vércseppek hullanak: csodát művelt az Ur, hogy megtérítse hitetlen szolgáját.

A minden kételyes és hitetlenségen diadalmaskodó Oltáriszentség köré csoportosul Raffael legmagasabb kompozíciója, amely a Vatikán egy másik termébe díszíti. Disputának szokták nevezni a képet, de a jelenet tartalma nem annyira hitvita, mint inkább az Oltáriszentség apoteózisa. Az oltárra kihelyezett szent ostya köré gyűlnek az Egyház földi képviselői: pápák, főpapok, szerzetesek és egyszerű hívek. A mesterien megrajzolt fejek mély meggyőződést, hitet, megadást sugároznak. Az egyik egyházatyának felfelé utaló taglejtése hívja fel a figyelmet a kép felső részén elénk táruló csodára: megnyitott az ég és aranyló sugártengerben, ragyogó mennyei fényességben megjelenik a Szentlélek. Körülötte hatalmas felhőköréjén sorakoznak az őszövetségi próféták, az apostolok és a keresztiség első vértanúi. A Szentlélek fehér galambját négy angyal kíséri, mindegyikük kezében az evangélium egy-egy könyvével, amelynek nyitott lapjait mutatják a föld felé. A jelenet középpontja az oltáron álló monstrancia s rajta sugárzó aureolában a szent ostya, az Eucharisztia, örök összekötő mennyország és a hívők világa között.

Dr FARKAS MÁRIA.

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politikai napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hóra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Cluj-i szerkesztő: dr. Sulyok István

Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Még élénk északnyugati szél, változó felhőzet, helyenként kisebb eső, a hegyeken esetleg hó. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

MEG KELL FIZETNI AZ ISKOLAI BÍRSÁGOKAT. Bucaresti. Saját tud. A nemzeti-nevelésiügyi miniszter közölte a tanfelügyelőségekkel, hogy visszavonta az iskolai bírságok felfüggesztéséről szóló január 20-án kelt rendeletet. A legmagyobb szigorral fogják a tankötelezettek vonatkozó előírásokat alkalmazni és az iskolai bírságokat továbbra is beszedik.

A DIPLOMÁIAI TESTÜLET TAGJAINAK LÁTOGATÁSA AZ ANGOL KÜLÜGYMINISZTERNÉL. Londonból jelentik: Lord Halifax külügyminiszter szerdán fogadta a diplomáciai testület több vezető tagjának látogatását. Ezalkalommal látogatást tett az angol külügyminiszternél Masirevich Szilárd, magyar követ is.

Be kell szolgáltatni a fegyvereket. Az oradeai rendőrfőnökség a hadtestparancsnokság rendelete alapján a következőket rendeli el: 1. Oradea minden lakosa, akinek fegyvere és löszere van, köteles a fegyvert és a löszert a rendőrség I. emelet 14. szám alatt március 7-től 20-ig délelőtt 9-13 óra között beszovaltatni. 2. A rendőrség által kiállított fegyverviselési engedélyt tulajdonosai szolgáltatásuk be elismervény mellett engedélyüket. 3. A város területén lakó tartalékos tisztek hasonlóképpen kötelesek fegyvereiket beszovaltatni. 4. Az összes vadászok jelentkezzenek fegyverviselési és vadászengedélyükkel, amit Bihar megye prefekturájára láttamozott. 5. Akik e rendelkezés nem tesznek eleget, a katonai törvényszékek adatnak át és 1 hónaptól 2 évig terjedő büntetéssel sújtanak. Popovici chestor.

CÁFOLJÁK EDEN WASHINGTONI NAGYKÖVETÉ VALÓ KINEVEZÉSÉT. Londonból jelentik: Angol diplomáciai körök cáfolják és teljesen alaptalannak minősítik azt a hírt, hogy a közeljövőben Edent washingtoni nagykövetté nevezik ki.

A kereskedelmi törvény alapján kereskedővé minősítettek négy száz satumarei iparost. Saját tud. A kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmi törvényre hivatkozva négy száz satumarei iparost kereskedővé minősített és kötelezte őket arra, hogy jegyeztessék be magukat a cégbejegyző hivatalnál. A törvény értelmében mindazok az iparosok, akik nyersanyag vásárlása után abból készült gyártmányukat áruba bocsátják, kereskedők és kötelesek magukat bejegyeztetni a kereskedelmi és iparkamara nyilvántartójába. Satumaren a rendőrség ellenőrzi a bejegyzést, ami most van folyamatban. Biztonság látogatja meg az iparosokat s ha a cégbejegyzést nem tudják igazolni, kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel.

Dr. Nyisztor Zoltán

Mandarinok, Kulik és Misszionárusok!

Utfeirás

Ara: 180 lei és portó

Kapható könyvosztályunknál.

Zürichi zárlat. Párizs 14.06, London 21.60 háromnyolcad, Newyork 430.62, Brüsszel 73.12, Milánó 22.66, Amszterdam 241, Berlin 174.25, Bécs — schilling 73.75, Prága 15.13 fél, Varsó 81.75, Belgrád 10, Bucuresti 325.

FLORESCU MEGYEFŐNÖK LÁTOGATÁSA EGY BIHORMEGYEI KÖZSÉGEBEN. Oradea. Saját tud. Tegnap Florescu Vasile ezredes, Biharvármegye prefektusa, Chirila Augustin alispán kíséretében Gepiu község jegyzőségénél tett közigazgatási látogatást. A megyefőnök és az alispán a helyszínen vizsgálta meg Sannicolaul Roman és Gepiu község közötti ellentéteket a határ megállapításra vonatkozólag. A két község képviselője részletesen kifejtette a helyzetet és a prefektus megígérte, hogy a lehető legrövidebb időn belül eldönti a vitát. A prefektus ezután érdeklődött Gepiu község telepeseinek helyzetéről és kijelentette, hogy intézkedéseket foganatosít a telepések helyzetének feljavítására.

A munkakamara és az iparosothon pere. Timişoara. Saját tud. A munkakamara tudvalevőleg igényt emelt az iparosothonra, amely az Iparos székház szövetkezet tulajdona s azon a címen, hogy a fennállt ipartestület szubvenciókat adott az iparosothonnak, ennek terhére a telegkönyvi hatóság utján négy és félmillió lejzálogkövetelést bekebelezte. A pénzügyigazgatóság a bekebelezés alapján az épület árverését kérte, amit a törvényszék el is ismert s aminek megtartását a pénzügyminiszterium is elrendelte. Az árverés már küszöbön állt, amikor most a törvényszék harmadik szekciója a székházszövetkezet felfolyamodására megtartotta az érdembeni tárgyalást. A törvényszék megsemmisítette a bekebelezési végzést, elrendelte a bekebelezett jelzálog törlesztését s az előbbi telegkönyvi állanót visszahelyezését, miután bebizonyították találat, hogy a bekebelezés nem történt a telegkönyvi rendtartás által előírt módon, a szükséges okmány alapján. Megállapította azt is, hogy a munkakamara igényére nem tudott törvényesen elismert jogcímet igazoló okiratot felmutatni, amelynek alapján a telegkönyvi bekebelezést végrehajthatják volna. Az iparos székház körül még számos per kerekedett, amelyekre azonban a mostani törvényszéki határozat kihatással lesz.

BELEROHANT AZ ORIENT-EXPRESSZ A SINEN VESZTEGLŐ GYORSVONATBA. Belgrádból jelentik: A zagráb-belgrádi gyorsvonatnak Ivanicsgrad állomás előtt fékhiba miatt meg kellett állania. Az ugyanezen a vágányon közlekedő Orient-expressz, bár vezetője az utolsó pillanatban erősen fékezett — nem sikerült időben megállítani és belerohant a gyorsvonatba. Emberéletben nem esett kár. Az expressz mozdonyának tengelye azonban olyan súlyosan megrongálódott, hogy kijavítása három óra hosszat tartott. Addig az egész vonalon szünetelt a forgalom.

HA AZ ASSZONY SAJÁT MAGÁNAK IR SZERELMESLEVELEKET... Londonból jelentik: O'Farrel londoni kereskedő íróasztalán feleségéhez írt lámpoló hangú szerelmesleveleket talált, amelyekben a „Jim Robinson” aláírással bűmlő a tomboló szenvedély hangján vallott szerelmet, kiáltással fenyegetve az asszonyt és családját, ha nem hallgatja meg könyörgését. A megrémült O'Farrel a leveleket közölte a rendőrséggel és az eljárás során kiderült, hogy maga O'Farrelné csempesztte a vallomásokot férje íróasztalára. Féltékeny akarta tenni ugyanis férjét, aki azal gyanúsított, hogy elhídegyült iránta. A rendőrség megintette az önvallomások íróját.

* **Ingyenes felvétel zárdába.** Assisi Szent Ferenc Leányai betegápoló nővérek rendjének egy kegyes jötevője újból lehetővé tette azt, hogy komoly hivatással bíró 8 (nyolc) olyan hajadont, akik a középiskolának legalább 2-4 osztályát jeles eredménnyel elvégezték, hozomány és kelenyeg nélkül felvehetnek rendi jelöltnek. Életkor 16-30 év. Személyesen vagy kérvény útján (ez utóbbi esetben fénykép, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítvány, valamint keresztlevél és az állampolgársági bizonyítvány csatolandó) a rend tartományi főnökénél jelentkezhetnek: Radna, Str. Alexandru 23.

Adomány: Faggyas Gusztáv részére kiadóhivatalunkhoz befolyt adományok: Dani József (Iratosul) 100 lei, Muske József (Mediasul Aurit) 200 lei, Paszka Ida (Sf. Gheorghe) 100 lei, S. Ö. (Brasov) 50 lei, Bojtor István (Alba-Iulia) 50 lei, özv. Farkas Gáborné (Ciocia) 100 lei, Gáher Mihály (Săniob) 100 lei, Márk Ernő (Racosul de sus) 100 lei. Az adományokat rendeltetési helyére juttattuk.

Kávéházakban, vendéglőkben kérle mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

Feljegyzések

A nemzeti-nevelésiügyi miniszter közölte a tanfelügyelőségekkel, hogy szigorúan tilos minden középiskolás tanulónak a színházak, a muzik és korcsolyapályák látogatása előadási napokon. Vasárnap és törvényes ünnepnapokon mehetnek csak szüleik kísérete mellett, vagy az iskolaigazgatóság írásbeli engedélyével. Az iskolaigazgatóságoknak kell gondoskodniuk az ellenőrzésről a rendőri hatóságok támogatásának igénybevételével.

Ezzel a rendelettel kapcsolatban a „Curentul” egyik legutóbbi számában érdekes cikke közöl.

„Nem akarjuk perbe idézni az ország liceumait — írja a Curentul. Nálunk, hogy ugyanondjuk, magának a liceumnak laikus jellege van... Véleményünk szerint magát a középiskola szellemét kell módosítani és csak azután vonható felelősségre a liceum a diák viselkedésért és életstílusáért. Ki fogja elvégezni a liceum ilyenértelmu megreformálását? Ki alakítja át liceumaink szellemét a lelki alakítás és az értelmi nevelés bensőséges intézményeivé, amelyek középiskolás diákjainkat ilyen irányban képeznek ki? Ugy tudjuk, hogy egyelőre nincs felelet ezekre a kérdésekre... Ha nem vonhatjuk felelősségre a liceumokat és azok vezetőit, nem éppen így áll a dolog a családdal szemben. A diák nevelésének hibái a családban kezdődnek... A gyermek és a serdülő ifju teljes jogokat élveznek a családban... például válót aláírhatnak a család nevében. És hozzá ez még nem is a család nevelői akaratából, hanem a polgári jog egyik régi intézkedése alapján... Ilyen-k és ehhez hasonló dolgok olyan családi nevelési felfogást teremtenek, amely a viselkedés legveszélyesebb formáihoz vezet.

Nem lepődünk tehát meg azon, hogy a diákok viselkedésének rendszabályozására egyenesen a belügyminiszternek kellett közbelépnie. Valóban így csak a belügyminiszternek volt joga nevelésügyben intézkedni. Ide jutott a polgári család a megváltás 1938-ik esztendejében. Öszintén gratulálunk kell a polgári családnak — írja gunyosan a „Curentul” cikkírója.

Az elrendelt korlátozások nagyon is alkalmasak arra és voltaképpen azt is akarják elérni, hogy — legalább is látszólagosan — végtelenségig egy tarthatatlan helyzetnek: annak a csodálatosan megtört szabadosságnak, amely különösen a angvárosi diákság körében lábra kapott.

P. I.

HALÁLOS SZERENCSETLENSÉGET OKOZOTT AZ ALKOHOL. Careiből jelentik: Megrendítő halálos szerencsétlenség történt szerdára virradó éjszaka Carei határában. Számos moftinul-mare-i gazdálkodó vásáron volt Careiben. Este 8 órakor, mintegy tízen betértek áldomást inni egy kocsmába. Éjszaka 1 óráig ittak, majd az asszonyok kérélésére, székéren megindultak hazafelé. Az egyik székéren 8-10 ember ült. A lovakat ittas fővel Toma Vendel gazdálkodó hajtotta. Amikor Carei határába értek, az ittas ember árokba hajtotta a lovakat. A szekér felborult és a rajtaülők az országtúszéli árok vizébe merültek. Már hajnalodott, amikor a társaság kimászott az árokból. Csak akkor veték észre, hogy Toma Vendel hiányzik. Keresni kezdték és a 41 éves, három gyermekes családapát holtan találták az árok sekély vizében. A szerencsétlenségről azonnal értesítették a carei hatóságokat. Szerda délelőtt a rendőrség lecsapoltatta az árkot, mert az egyik szerencsétlenül járt asszonynak odaveszett a pénztárcája, amelyben több ezer lei volt. A vizsálat folyik.

UJDONSAG! UJDONSAG!

EUCHARISZTIA

Az 1938. Eucharisztikus Világkongresszus alkalmából több neves író közreműködésével szerkesztette:

Bangha Béla S. J.

Az Oltárszentsegről szóló tan dogmatikai alapját, liturgiáját, történelmét, lelki hatását, az építészetre, irodalomra, költészetre gyakorolt inspiráló hatását öleli fel. Minden kérdésről az abban tekintélynek ismert szakember írt. A magas nívó és komoly tartalom mellett, a munka a nagyközönség számára is készült és minden fejezetét laikusok is élvezettel és nagy haszonnal olvashatják. — A hatalmas képekkel és illusztrált 300 oldalnyi terjedelmű könyv ára finom művezi: címlappal, kartonkötésben 235 lei.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

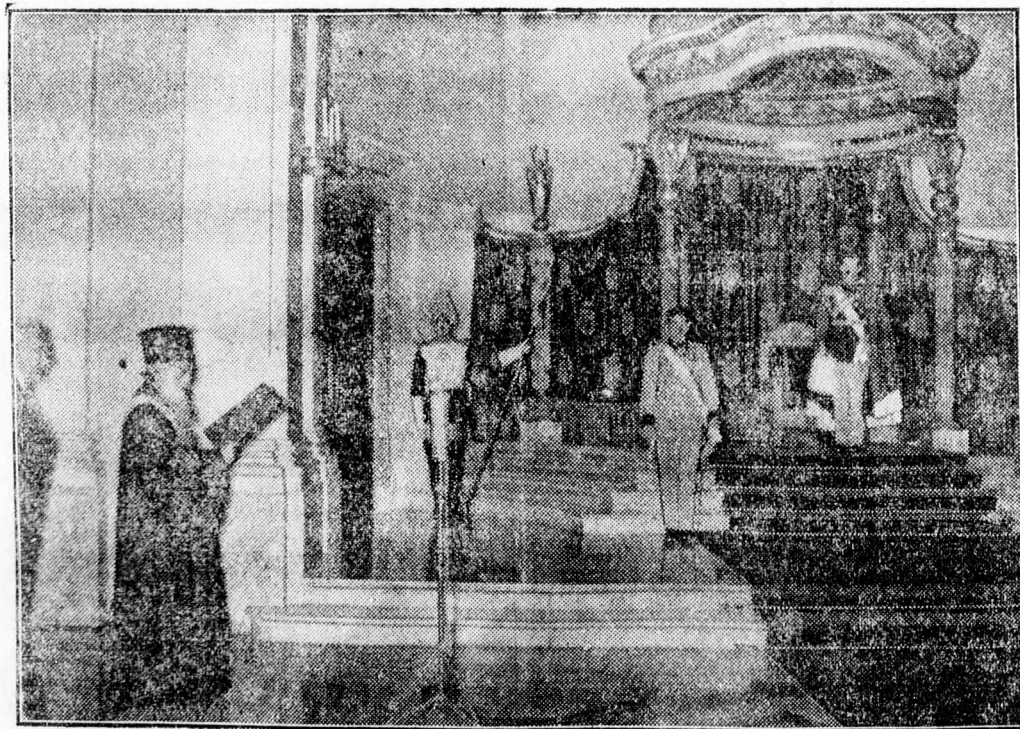
* A létért való küzdelemben gyakran hathatós segítségére van a dolgozó egyének egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz reggel éhgyomorra bevéve azért, mert ez gyorsan szabályozza a szellemi és testi munkaképességre oly igen fontos bélműködést és anyagcserét. Kérdezze meg orvosát.

VIHARBA KERÜLT ÉS ZATONYRA FUTOTT EGY NORVÉG GŐZÖS. (Königsberg.) A „Neringa” nevű litván gőzös Schwartzort közelében a viharban zátonyra futott. A hajó személyzetének nyolc tagja mentőcsónakokon elérte a partot. Hat embert a Schwartzortból segítségére sietők mentettek meg. Három ember meghalt.

Milyen legyen a női rendőr? A londoni rendőrség már egy év óta kutat olyan nők után, akik mindazokkal a tulajdonságokkal rendelkeznek, amelyek a rendőri hivatás betöltéséhez szükségesek. Csak 25–34 éves hajadonok pályázhatnak, akik legalább 163 centiméter magasak s kiknek erős lábuk, kifogástalan jó foguk s jó, éles szemük van. Ezenkívül teljesen egészségeseknek kell lenniük, hogy megállhassák helyüket az erőfeszítő szolgálatban. A hölgyeknek továbbá csinosnak, bájosnak s jólnevelteknek kell lenni, emellett körültekintést és finom tapintatot is követelnek tőlük. Ezek után a kívánalmak után érthető, hogy a rendőrlányok utáni kutatás már egy év óta tart. Ez alatt az idő alatt nem kevesebb, mint ezer nő jelentkezett a társadalom minden osztályából s minden foglalkozási körből, akik azt hitték, hogy megfelelnek a követelményeknek. De közülük csak huszonnégyet találtak méltónak a női rendőrtisztletbe való felvételre. A többieket b.kasüllyedés, rossz fogak vagy szemek, szívbai és más testi hiba miatt utasították el. A londoni rendőrség most tovább is keresi az alkalmas nőket, mert még negyvenre van szükség, hogy a teljes létszámot — 142 — betölthessék.

SZTRICHNINNEL MEGMÉRGEZTE MAGÁT ÉS MEGHALT EGY BETÖRŐ. Timișoara. Saját tud. Jelentették, hogy Gatie községben ismeretlen tettesek beírték a postahivatalba és Radovan Laurian postamester távollétében 80 ezer lelt emeltek el egy pénzeskazettából. A csendőrségnek most sikerült a tettest kinyomoznia. A betörést követő napon Unguras Pavel 38 éves gatai illetőségű állástalan kereskedősegéd Timișoara utazott, hogy öltönyre való szövetet vásárol. A csendőrségnek gyanús volt Unguras személye s ezért visszatérlet után vallatásra fogták. Kihallgatása során Unguras bevallotta, hogy álkulccsal hatolt be a postahivatalba, a kazettát nem tudta felnyitni és összetörte, a pénzt pedig a lakásán rejtette el, ahol meg is találták. Unguras a vallatás során azt is bevallotta, hogy októberben betört Evacsák Károly gatai gyógyszerészhez, ahonnan 48 ezer lei értékű gyógyszert, főleg mérgeket vitt el. A kihallgatás végén Unguras néhány pillanatra magára hagyták és egy félreálló helyen a tavalyi betörésből származó méreggel megmérgezte magát. Sztrichnint vett be s 10 perc múlva kiszendvedett.

* **Kérelem.** Racosul de Jos-i Jézus Szíve tiszteletére épült templom berendezésére kegyes adományokat szeretettel kérünk. Adományokat a Rupea róm. kat. plébánia címére kérjük.

A népszavazás után ünnepies keretek között írta alá II. Károly király és a kormány vezetői az új alkotmányt. Képtünk a bucaresti királyi palota tróntermében készült; a király előtt Miron Cristea pátriárka és miniszterelnök felolvassa az új alkotmány szövegét.

A megyefőnökség intézkedései a VI. hadtestparancsnokság rendelkezéseinek alkalmazásáról

Hogyan kell gyűléseket kérni, fegyvert beszolgáltatni

A VI. hadtest parancsnoksága tudvalevőleg számos rendelkezést adott ki az ostromállapottal kapcsolatban Bihorvármegye prefektusa most e rendeletek alapján részletes tájékoztatást adott ki a lakosság számára a hadtestparancsnoksági rendelet végrehajtására vonatkozólag. Ebből közöljük a következőket:

GYŰLÉSI ENGEDÉLYEK.

Mindenekelőtt arról van szó, hogyan kell a kérvényeket beterjeszteni gyűlésekre, összejövetelekre vonatkozóan. Mindazok, akik összejövetelekre engedélyt óhajtanak szerezni (kulturális, hivatásbeli, vagy bankgyűlés és szakmai értekezlet jöhet csak szóba) kérvényeiket a rendőrkveszturán, illetve azon szolgabírószágon kell benyújtani, ahová lakhelyük szerint tartoznak. A kérvényben a következőket kell precizírozni:

A kérvényező neve, foglalkozása, lakhelye, a cél, amelynek érdekében az engedélyt kéri megjelölése. A kérvényhez mellékelni kell a program minden részletét, vagy az esetleges felolvasás teljes szövegét. Az ilyen természetű kérvények elintézését Oradea, valamint Beius és Salonta városok számára a helyőrségi katonai parancsnokságok eszközlik, más helységek számára a megyei prefektus. A kérvény elintézését a kérvényezővel ugyanezen szolgálati uton fogják közölni.

A legszigorúbban tilos bármiféle utcai tüntetés, bármilyen formában, kivéve az egyházi processziókat, amelyek vallási rítus szerint tartanak.

A vallási szekták a jövőben semmiféle utcai felvonulást nem tarthatnak, sem pedig a fánfárokot nem használhatják a patakba való kereszteléseknek és temetéseknek. Nem lehet ezenkívül előzetes engedély nélkül olyan gyűlési felvonulásokat tartani, mint EOR, Agru, Oaste Domnului.

A HIVATALOS NYELV.

A köztisztviselők tisztviselői semmi körülmények között nem használhatnak más nyelvet, csak a hivatalos nyelvet. A községekben a dob utján való közhirítés csak román nyelven történhetik. Autóbusz, villamos, kocsiallomásokon a megállás és indulás jelzését csak román nyelven lehet megtenni. Tilos az utcákon és a köztereken, hogy újságok vagy egyéb áruk eladói más nyelven csináljanak reklámot, mint románul. Akik nem tudnak románul, azok efajta reklámot nem csinálhatnak. Az összes reklámokat román nyelven kell kiírni. Nemzeti zászlókat — folytatja a rendelet — teljes méltósággal

kell tisztelni és csak a nemzeti ünnepeken és a törvényben előírt alkalmakkor szabad kitűzni. A zászlóknak az előírt nagyságúknak kell lenni és nem lehetnek sem szaggatottak, sem elmosódott színűek. Tilos tendenciózus könyvek, röpiratok, képek terjesztése. A cenzura szabályait szigorúan be kell tartani.

A FEGYVEREK BESZOLGALTATASA

Március 20-ig az összes fegyvereket be kell szolgáltatni a rendőrségen és a csendőrségen a vadászfegyverek kivételével. Oradea, Beius és Salonta városaiban bizottság veszi át a fegyvereket nyugta ellenében. Március 20-ika után szigorú fegyverellenőrzés lesz.

Március 20-ig be kell mutatni a vadászengedélyeket és pedig március 4-én az alesdi és tilegdi járásokból, március 5-én Beius és Vascau, március 7-én Ceica és Beliu, március 8-ika központi járás. Március 9-én Marghita, március 10 Salonta, március 11 Săcueni, március 12 Salard, március 14 Tinca, március 16 Beius város és Salonta város, március 17 és 18 Oradea. A vadászfegyverek tulajdonosai személyesen jelentkezzenek ezeken a napokon a prefektura kistermében működő bizottságnál. Minden járás vadászfegyver tulajdonosa a fent megjelölt napokon jelentkezzen.

A beszolgáltatott fegyverekre az új engedélyt Oradeán a rendőrség, a megyében a prefektura adja ki. Mindenki, aki vissza akarja fegyverét kapni, indokolt és a fegyverviselési törvény 16-ik szakaszában előírt iratokkal felszerelt kérvényt adjon be. Köztisztviselők kérvényét az illetékes hatóságnak kell ajánlania.

SPORT

3:0 arányban igazolják ezentúl a le nem játszott mérkőzéseket

Bucurestiből jelentik: A labdarugó szövetség tanácsa legutóbbi ülésén a Soimii visszavonulásával is foglalkozott. Elhatározták, hogy ezentúl nem alkalmazzák az eddigi módszert, amikor is valamennyi csapattól levonják a visszalépett csapat elleni pontokat és gólokat. Magyar mintára úgy döntöttek, hogy a lejátszott mérkőzések érvényesek maradnak, a le nem játszottakat pedig az ellenfél javára írják, mégpedig két ponttal és 3:0 gólaránnyal (eddig 0:0 arányban igazolták. Szerk.)

Finn versenyzők győztek a sívilágbajnokság hosszú távjain

Lahtiből jelentik: A sívilágbajnokság újabb eredményei:

50 kilométeres futás: 1. Jalkanen finn 4 óra 06 p. 09 mp. 2. Rantalahti finn 4 óra 10 p. 44 mp. 3. Beighendahl norvég 4 óra 10 p. 54 mp. 4. Niemi finn 4 óra 14 p. 08 mp. 5. Tianen finn 4 óra 16 p. 43 mp. 6. Kurikkala finn 4 óra 17 p. 56 mp. 7. Nurmela finn 4 óra 18p. 07 mp. 8. Heikkinen finn 4 óra 23 p. 17 mp. 9. Haeggiad svéd 4 óra 25 p. 21 mp. 10. Sipilae finn 4 óra 27 p. 12 mp.

4x100 km. staféta: 1. Finnország (Kurikkala, Laurenen, Pitkanen, Karpinnen) 2 óra 38 p. 42 mp. 2. Norvégia 2 óra 42 p. 30 mp. 3. Svédország 2 óra 43 p. 05 mp. 4. Svájc 2 óra 49 p. 21 mp. 5. Németország 2 óra 53p. 04 mp. 6. Olaszország 2 óra 53 p. 09 mp. 7. Csehszlovákia. 8. Lengyelország. 9. Ausztria. 10. Észtország. 11. Lettország.

Az északiak ismét bebonyitották, hogy a hosszútávú versenyek koronázatlan királyai!

ANGLIA—KONTINENS mérkőzésre tett ajánlatot az angol szövetség. Ebben az évben, október 31-én ünnepi az angol szövetség fennállásának 75 évfordulóját. Ezuttal tehát nem valamelyik ország válogatottját, hanem az egész kontinens válogatottját látná vendégül Anglia. A mérkőzést az angol szövetség és a FIFA közösen rendeznék.

KÖZGAZDASÁG

Szaktanáknént előre meghatározott haszonkulcs szerint állapítják meg a cégek adóit

Csak rendkívül indokolt esetekben alkalmazható alacsonyabb haszonkulcs

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium az 1937. évi adókievétel idején az egyes ipari és kereskedelmi szakmákkal kapcsolatban rentabilitási táblázatokat készített, amelyek irányadóul szolgáltak azoknál az adókievételknél, amelyeket az adókievető közegek az adótörvény 39. cikkének 2. pontja alapján becslés útján eszközöltek. A rentabilitási táblázatok mutatják, hogy a becslés útján megállapított üzleti forgalomnak hány százalékát tekintik jövedelemnek, illetőleg adóalapnak.

A pénzügyminisztérium a múlt évben ezt a rentabilitási táblázatot, mint bizalmas utasítást küldte meg az adókievető közegeknek, míg az évben nyilvánosságra hozták azt.

Az alábbi ismertetett rentabilitási táblázatból azt látjuk, hogy a pénzügyminisztérium piacvizsgálatának eredményei túlzottan optimisták és a konjunktúra további nagyarányú javulására volt irányítva.

Az alábbi táblázatból hiányzanak azok az ipari és kereskedelmi szakmák, amelyeknek vállalatai kizárólag részvénytársasági formában működnek, mivel ezek a nagy részvénytársaságok az adótörvény 39. cikkének 1. pontja szerint mérlegeik alapján — és nem becslés útján — adóznak.

A most hivatalosan kiadott — becslés szerinti bruttó forgalomhoz viszonyított — rentabilitási táblázat szerint az egyes szakmák adóalapját a következő százalékokban állapították meg:

A forgalom 35 százalékának megfelelő adóalap állapítandó meg: a szeszgyáraknál. A forgalom 25 százalékának megfelelő adóalap állapítandó meg: gyógyszeráraknál. A forgalom 20 százalékának felel meg az adóalap: szikvizgyáraknál, sőnyegkereskedőknél, órásknál és ékszerészeknél, tűzifakereskedőknél, míg 18 százalékos rentabilitás alapján adóznak a kő- és homokbányák, hentesárugyarak, gabonakereskedők, 15 százalékos rentabilitás alapján adóznak: italmérések (kocsmák), szállodák, éttermek, szőrmekereskedők, drogériák, festékárugyarak és kereskedők, fűrészarugyarak és kereskedők, konfekciósok, posztógyárak, butorkereskedők, petróleumkereskedők, üveggyárak és kereskedők, vegyiüzemek. A 13 százalékos rentabilitás alapján adóznak: a petróleumfinomítók, 12 százalékos rentabilitás alapján adóznak: fűszerüzletek, detail gyarmatárkereskedők, hentesek és mészárosok (detail eladásban), könyvkereskedések, kerámiai iparosok, gabonakereskedők, fanagykereskedők, 11 százalékos rentabilitás alapján adóznak: élőállatkereskedők, élelmiszerkereskedők és üzemek, nyomdák, mészégetők, vaskereskedések, kézműiparosok és kereskedők, textiliparosok és kereskedők, automobilkereskedők, malmok, börgyárak, olajgyárak, gobanexportőrök, erdőkitermelők. A 8 százalékos rentabilitás alapján adóznak: vállalkozók, közmunkák vállalkozói, építésszek és építési vállalatok, pékek,

szesznyagkereskedők, timárok, 5 százalékos rentabilitás alapján adóznak: gyarmatárnagykereskedők, lisztraktárak, 4 százalékos rentabilitás alapján adóznak: ügynökségek, bizományi

A kisanantant gazdasági bizottságának ülése

Pénteken megkezdődik a kisanantállamok idegenforgalmi értekezlete

Bucuresti. Saját tud. A Kisanantant gazdasági értekezletére, amely március 9-én nyílik meg, már tegnap érkezni kezdtek a csehszlovák és jugoszláv kiküldöttek. A csehszlovák küldöttség elnöke *Friedmann* lesz, a jugoszlávé dr. *Predici*. A csehszlovák küldöttség a cseh külügyminisztérium, ipar- és kereskedelmi minisztérium delegátusából s más huszonhét szakértőből áll, míg a jugoszláv küldöttségnek 20 tagja van.

A csütörtöki nap folyamán megérkeztek az összes kiküldöttek, akik azonnali meg is kez-

Az érlelmeszesedés korai halált jelent!
Védekezzünk!

Az érlelmeszesedés

Írta: Dr. Bucsanýi Gyula főorvos, II. kiadás.
Ara 55 lei.

Megrendelhető könyvosztályunknál

üzletek. A százalékos rentabilitás alapján adóznak: hivatásos építésszek, rukorraktárak.

A fent felsorolt rentabilitási százalékok, mint minimumok, kötelezőek az adókievető közegek számára és irányadók a fellebbezési bizottságok számára. A rendelet szerint a fentieknél alacsonyabb rentabilitás csak a rendkívül indokolt esetekben alkalmazható, amely a kivetési jegyzőkönyvekben feltüntetendő.

dik a tanácskozásokat, különböző bizottságokban a román kormány képviselőivel együtt.

Tegnap este *Korecz* csehszlovák követségi ügyvivő vacsorát rendezett az Athene-Palaceban a csehszlovák kiküldöttek tiszteletére. A gazdasági értekezlet keretében a Kisanantant államok kiküldöttei külön légügyi értekezletet tartanak. Pénteken megkezdődik a Kisanantant államok idegenforgalmi értekezlete is. *Vintila Paraschivescu* és *Al. Bădăuță*, a román megbízottak nevében már részletesen kidolgozták az ülés napirendjét.

Tárgyalások kezdődtek új román-magyar kereskedelmi egyezmény megkötésére

Bucuresti. Saját tud. Tegnap este román gazdasági küldöttség indult Budapestre, hogy új román-magyar kereskedelmi egyezmény megkötése céljából folytasson tárgyalásokat.

A román küldöttség különösen arra kapott megbízást, hogy új kontingensek megállapítását javasolja, a román fa és mezőgazdasági termékek Magyarországra való bevitelére tárgya-

ban, továbbá főként az ócskavas behozatala tekintetében, aminek kifizetése a román-magyar kliring keretében történne.

A tárgyalások során módosítják a fizetési egyezményt is, mert a jelenleg érvényben lévő nem mutatkozott alkalmasnak a csereforgalom zavartalan lebonyolítására.

A földművelésügyi minisztériumhoz beadott kérvények elintézése

Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium központi hatóságaihoz és a külső hivatalokhoz beadott kérvények elintézésének megkönnyítésére és meggyorsítására *Ionescu-Iosești* miniszter rendeletét adott ki, amely a következőket tartalmazza:

A minisztériumhoz címzett kérvényeket vagy egyenesen az iktató útján vagy postán lehet beadni. A tartományokban a kérvényeket a megfelelő hivatalhoz kell eljuttatni.

A különböző önkormányzatú közzállalatok (mezőgazdasági, erdészeti, telepítési, szövőipari)

hatáskörébe tartozó kérvényeket a megfelelő intézményhez kell beküldeni, akár a központ-
hoz, akár alsóbb hivatalaihoz.

A kérvényben fel kell tüntetni a kérelmező családi és keresztnévét, pontos címét és a kérs tárgyat. A minisztérium illetékes szerveinek *legfeljebb 8 nap alatt* el kell intézni a beadott kérvényt.

Ha a kérvényben előterjesztett kérést elutasítják, a visszautasítást meg kell indokolni és ki kell mutatni az akadályozó törvényes intézkedéseket, vagy ismertetni a teljesítés útjában álló tényleges helyzetet.

Ha a kérvényben foglalt kérés teljesítésére a címzett hatóság illetéktelen, ez a hatóság a megfelelő felsőbb fórum elé terjeszti jelentését.

A folyó ügyek elintézése a szolgálati igazgatók és vezetők hatáskörébe tartozik. Az elintézésért is teljesen felelősek.

Az egész ügyvitelnek arra kell irányulnia, hogy a közönség bizalmatlanságát eloszlassa. A kérvényezők azzal a tudattal forduljanak a megfelelő fórumokhoz, hogy kérvényeiket törvényesen, tárevilagosan és gyorsan intézik el.

Mindenütt vezetni kell a beadott kérvények iktatókönyvét, amelyben névsor szerint kell bejegyezni a kérvény számát, dátumát, hogy az elintézés módja ellenőrizhető legyen. A hivatalból való napirendről való levétel tilos.

A Biharvármegyei Gazdasági Egyesület és a Mezőgazdasági Kamara

TENYÉSZKAN KIÁLLITÁST

és

TENYÉSZKAN VÁSART

rendez, f. hó 6-án és 7-én az oradeai városi hizlalo telepen. (A marhavásártérrel szemben.)

LEGUJABB

Ausztria függetlenségének kérdése az angol alsóházban

Chamberlain ki'elentette, hogy Berchtesgadenben nem sértették meg a st.-germaini békeszerződés 88-ik szakaszának határozatát

Londonból jelentik: Az alsóház szerdai ülésének végén Henderson képviselő felhozta Ausztria függetlenségének kérdését és megkérdezte a kormányt, vajon fenntartja-e magának azt a jogot, hogy a kérdést a Népszövetség elé vigye.

Chamberlain miniszterelnök válaszában emlékeztetett a st.-germaini békeszerződés 88-ik szakaszának határozatára és kijelentette, hogy a kormány felfogása szerint ennek a szer-

ződésnek a határozatait Berchtesgadenben nem sértették meg.

— Azért, — mondotta Chamberlain, — mert két államférfi úgy találta, hogy országaik egymásközötti viszonya érdekében szükséges bizonyos változtatás, még nem lehet azt a jogi következtetést levonni, hogy a két ország közül az egyik lemond függetlenségéről. Különben effelől bizonyosságot szerezhettünk Schuschnigg beszédéből is.

Elhárult a francia kormányválság veszedelme

A népfront e ysége már csak papíron létezik

Párizsból jelentik: A francia kamara és szenátus közötti viszályban határozott enyhülés mutatkozik, úgy, hogy a kormányválság veszedelme egyelőre elhárult. Miután a szenátus a munkügyi törvényjavaslat második és harmadik olvasása során nagyobb megértést tanúsított a kamara állásfoglalása iránt, a kamara 320 szavazattal 267 ellenében olyan szövegében fogadta el a törvényjavaslatot, amely

tekintetbe veszi a szenátus kívánságait.

Ennél a szavazásnál a népfront-pártok közül a radikálisok szembe helyezkedtek a szocialistákkal és kommunistákkal, akik nem voltak hajlandó hozzájárulni az eredeti szöveg módosításához. Politikai körök ebből azt a következtetést vonják le, hogy a második Chautemps kormány megalakulása óta a népfront egysége már csak papíron van meg

Két napos gráci megbeszélés után hazaérkezett az osztrák belügyminiszter

Bécsből jelentik: Seyss-Inquart belügyminiszter kétnapos gráci megbeszélés után visszatért Bécsbe és még a csütörtöki nap folyamán jelentést tesz Schuschnigg kancellárnak a tárgyalások eredményéről.

A Hafafias Arcvonal legutóbb bejelentett propagandatevékenységének megkezdését elhalasztották. Egyelőre csak kisebb tájékoztató

összejöveteleket tartanak.

A közalkalmazottak szövetsége határozati javaslatában egyhangulag az önálló és független Ausztria gondolata mellett foglalt állást és hűségéről biztosította Schuschniggot.

Csütörtökön délnél ült össze az országos paraszttanács, szintén abból a célból, hogy Schuschnigg politikája mellett tegyen hitet.

A német titkosrendőrség újból letartóztatta Niemöller lelkész

Ítélethirdetés után szabadlábra helyezték, de kevés idő múlva újból őrizetbe vették Niemöllert.

Berlinből jelentik: A berlini különbiróság szerdán hirdetett ítéletet Niemöllernek, a német hitvalló egyház lelkészének bűnpörében. Niemöller ellen az államvédelmi törvény ama rendelkezésének megsértése címén emeltek vádat, mely megtiltja a lelkészeknek, hogy szószéken, vagy más egyházi gyűléseken a köznyugalmat veszélyeztető kijelentéseket tegyenek.

A bíróság Niemöllert hétéves várfogságra, ötszáz márká és külön ezeröttszáz márká pénzbüntetésre ítélte. Az előzetes letartóztatás beletudásával a hétéves várfogságot kitöltöttnek és az ötszáz márkát kiegyenlítettnek vette a bíróság. Az ezeröttszáz márká pénzbüntetés nem fizetés esetén háromhavi fogházra változik át.

Berlinből jelentik: Az ítélet elhangzása után Niemöllert azonnal szabadlábra helyezték. Alig hagyta el azonban a berlini Moabit-fogházat, a titkos rendőrség emberei újból letartóztatták és a Gestapoalexanderplatzi köz-

pontjába vitték. A titkos rendőrség és államrendőrség vezetői minden felvilágosítást megtagadtak az újbóli letartóztatást illetően.

Szélő nemzeti-szocialista körök egyébként megípetéssel fogadták az ítéletet, mely szerint Niemöller várfogságot kapott, ami, szerintük, egyáltalában nem megbélyegző büntetés.

LEGFRISSEBB KÖNYVEK:

Dederich: Szentbeszéd vázlatok	72 lei
Gyénessy: Uram nem vagyok méltó	60 "
Láng-Solymoss: Rövid liturgia	116 "
Láng: A munka életana	116 "
Noszlopi: Világnézetek	175 "
Walter: Isten képe	110 "
Trikál: Az új szellemiség	105 "
Rusznay: A nő a modern társadalomban	72 "
Kendy-Finály: Vitaminok	116 "
Adine: Arnparti város	35 "
Petró: A gyermek korai szentáldozása	105 "

Kaphatók: könyvosztályunknál.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” további 10 lei. Allástkeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lei. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Adás-vétel

Olcson eladó
fehérzománcos, 2 sütős takaréktűzhely. Oradea, Str. Aurel Lazar 5.

Gyerekágy
használt, olcsón eladó. Oradea, Str. Vasile Conta 12-a. Kovács.

Szűz Mária kép
aranyozott, rámában 125—100 cm. nagyságban eladó. Oradea, Str. Delavrancea 24. szám.

Faragott ingaóra
2 m. magas, hónapok huzással eladó. Oradea, Str. Ciorogariu 23—a Dr Patzko

140 tojasos
„Kühne” keltetőgép, — kétszárnyas istálló és kocsiszinajító eladók. — Oradea, Str. Simeon Barnuti No. 23.

Veszek
aranyat, ezüstöt, briliánsot Herbst ékezerűház, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 3.

Eladó
transzmissziók, szijkerékek és tartályok, különböző méretűek, Oradea, Vasile Conta 25. Kovacsik. Telefon 5-21.

Egy ebédli butor eladó
komplett és jókarban. Ugyanott zongorák megvételre kerestetik. Oradea, Strada Praporgescu 6. szám.

Eladó
elköltözés miatt egy csukott 4 hengeres „Wipet Overland” auto 8000 leiert. Oradea, Str. Averescu 1. szám.

Rézüstöt
esetleg üsthazzal, jókarban levőt és pal-macserepet megvételre keresek. Cimeket a kiadoba kérem leadni.

Két tükrös
borbély berendezés teljes felszereléssel eladó Oradea, Strada Tase Jonescu 33.

Alkalmazás

Takarítónő
felvéteik fél napra. Ajtay gyógyszerár, Str. Vlahuta 46.

Házvezetőnőnek
elmenne fiatal uriasz-szony idős urhoz (nő-nő) házasparhoz vagy gyermek mellé anyahe-lyettesnek. Cimeket a kiadoba kér.

Oktatás

Német- és francia nyelvre,
magyar és német gyors és vitairásra tanít, valamint irodalmi művek fordítását vállalja Ste-punek tanár, Oradea, Andrei Muresanu-utca 10. szám alatt.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Különféle

Az ardedi
(j. Satumare) rom. kat. egyházközségi malom pályázatot hirdet gépesi állásra. Fizetés: a bruttójövedelem 5 százaléka, melyből fű-tőt a gépész alkal-maz. Szivogazmotor ke-zelésében szakértők ad-ják be pályázatukat március 31-ig az ottani plébániára.

Kitűnő házikoszt
kihordásra és bentéke-zésre kapható. Oradea, Str. Nic. Jorga 8-a.

Élelmiszerüzem
keres rövid időre meg-felelő garanciával 150 ezer leies kölcsönt. — Ajánlatok Rudolf Mo-se irodájába, Oradea, Parcul Traian 6. szám adandók.

Tojasok

géppel való keltetését vállalja Uferbach Er-vinné fajbaromfi telepe Oradea, Str. Nicolae Zsiga 52. Ugyanott egy fekete fedeles kocsit eladó.

Lakás

Utcai butorozott szoba
kiadó, esetleg teljes el-látással. Oradea, Str. Oltenia 2. Dr Julier.

3 szobás

fürdőszobás lakás mel-lékhelyiségekkel & kerttel május elsejé-re kiadó. Oradea, Str. Petőfi 24. — Ugyanott eladó egy ház hely 19 m. frontál kb. 400 m².

Kiadó

utcai szoba, üresen, butorral, esetleg teljes ellátással. Oradea, Str. Andrei Muresan 3.

Főútan

4 utcaiszobás modern ószkaimfortos ügyvél-i irodának is alkalmas lakás, ugyanott más 2—3—4 szobasak is, — május 1-re kiadók. Ér-tekezni báro Gerliczy iroda. Telefon 856.

Házaspár

keres egy szobás esetleg két kis szobás lakást, mellékhelyiségekkel. — Cimeket a kiadoba kér.

Két egymásba nyíló
butorozatlan szoba, — egyik utcai, kiadó. — Oradea, Mihai Sor-bul 7. szám.

Uri háznál,

nem különbejaratu bu-torozott szoba, tisztvi-selőnőnek márciusra ki-adó. Oradea, Str. Nico-lae Jiga 10-a.

Üzlethelyiség

azonnal vagy május el-sejére kiadó. Ora-dea, Stefan cel Mar-tér 19. szám.